

Euskaljakintza: web 2.0 euskararen zabalkuntzarako

Maite Goñi

Jakintza Ikastola, Ordizia (Gipuzkoa)

Euskal Hizkuntza eta Literatura DBHO 2. mailan blog baten bidez

Zer da euskaljakintza?

Azkenaldian, web 2.0 edo Internet berriaz nonahi entzun dezakegu. Asko hitz egin da, halaber, irakaskuntzak internetera hurbiltzeko eta berau ulertzeko modu berri honi atera diezazkiokeen onurez. Jakintza Ikastolako IKT (Informazio eta Komunikazio Teknologiak) taldean, duela urte batzuk hasi ginen ohartzen onura hauez eta hausnarketa sakon baten ondorengo emaitza dira egun abian ditugun hainbat proiektu. Garbi ikusi genuen web 2.0 delakoak orokorrean asko eskaintzen zuela. Halaber, irakaskuntza, hizkuntza eta beste hainbat alorretan bereziki emankorra izan zitekeela ohartu ginen. Alde batetik, dohaineko eta erabilerrazak diren tresna mordo bat (blogak, wikiak, webquestak, agregatzaileak, marka-gune sozialak...) jartzen dira gure eskura; eta, bestetik, hori bezain garrantzitsua den filosofia berri bat (partekatzea, ezagutza denon artean eraikitzea, autonomiaz jokatzeta, irakaslearen *rola* aldatzea...).

Gauzak horrela, ez genuen nahi teknologia berrien inplementazioa informatikako klaseetara edo ordenagailu gehiago erostera mugatzea. Esparru eta gai guztietara heltzea nahi genuenez, metodologian eta ikaskuntza-irakaskuntza prozesuan eragitea ezinbestekotzat jo genuen. Testuinguru horretan ulertu behar da gure lehenengo blogen sorrera: IKTeroak, Jakinstein, Ordizia, Jakinmin eta euskaljakintza.

Euskaljakintzaren kasuan, aurreko guztiari gehitu behar zaio Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza Ondorengo (DBHO) bigarren mailako ikasleen motibazio eza euskara irakasgaiarekiko. Euskaljakintza, garbi dago, behar batetik sortzen da. Motibazio eza abiapuntu, IKT taldekoen artean hamaika aldiz hitz egindakoari eutsiz, euskara irakasgaiaren planteamendua iraultzea erabaki genuen: **Euskara** eta **teknologia berriak** uztartzeko asmoz, **blog** bat sortuko genuen. Hasiera-hasieratik garbi genuen bloga ez zela tresna gehigarri bat izango, gaiaren ardatz nagusia baizik. Honela, testu liburua alde batera utzi, eta euskara irakasgaiari modu

berriaz heldu genion: ordenagailuak, sarea, Internet eta web 2.0 tresnak izango genituen bidaide ibilbide berrian.

Euskaljakintza, beraz, behar jakin batzuei erantzuteko sortutako ekimena da. Kanpora begira blog bat da; erraiei begiratuta, lanerako filosofia berri bat.

Helburuak

Honelako erabaki bat hartzeko, ordea, helburuak garbi izatea ezinbestekoa da. Hauexek izan ziren nire helburuak:

- Euskara jakintzagaian, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza Ondorengo bigarren mailan, DBHO 2n, eman beharreko edukiak teknologia berriek eskaintzen dizkiguten aukerak erabiliz jorratu (sarean dauden baliabideei onura atera).
- Euskarazko irakurmena, idazmena, entzumena eta ahozkoitasuna kilikatu.
- Aprendizaia aktiboa bultzatu.
- Talde lana sustatu (elkarrekin lan egiten ikasi, partekatu...).
- Ohiko irakasle/ikasle rola aldatu (denok denongandik ikasi: ikasleek irakaslearengandik, ikasleek beste ikasleengandik eta baita irakasleak ikasleengandik ere).
- Ikasleen ikaskuntza prozesuan euskarri digitalaren erabilera sustatu eta indartu.
- Ikasleak neureganatu eta gaiarekiko motibazioa piztu.
- **Euskararekiko jarrera aldatu (euskararekiko benetako jarrera aktiboa lortu).**
- **Sortutako ezagutza gizartearen esku jarri.**

Metodología

Helburua material guztia guk geuk sortzea izanik, metodologia eta ikasleen jarrera erabat aktiboa eta parte-hartzailea izatea ezinbestekotzat jo nuen. Ez dago zalantzarik, ikasleen hizkuntza trebetasunak garatu ahal izateko, hauek etengabe hitz egitera eta idaztera bultzatu behar ditugula, idatzizko zein ahozko ekoizpenak erruz eginez: "Ekinez ikasten da".

Alde horretatik, gure helburua ikasleek benetako gertakariak simulatzea eta, hainbatetan, irakaslearen papera hartzea zen. Gerora ezagutuko genituen Daleren esperientziaren konoa eta berak aurkeztutako jatorrizko ideien hainbat aldaera. Eta nahiz eta hainbatek jarraian azaltzen diren ehunekoak zalantzan ipini, garbi ikusi genuen gure ikuskera bertan islatzen zela.

Ikaskuntzaren konoa (Edgar Dale)

Gogoratu ohi dugu

Egiteko gai gara

Adapted from Wiman & Meirhenry, Educational Media, 1960 on Edgar Dale
 Irizulpena: Maite Goñi
 Computer Strategies, LLC © 1999, all rights reserved

Hortaz, hauexek izan ziren hasieratik gure lanerako ardatz nagusiak:

- Irakasleak proiektuetan banatutako ikaskuntza-irakaskuntza prozesua gidatzen du, proiektu horiek errealitate ahalik eta gertuen egon daitezen ahaleginduz, errealitatean ematen diren egoerak abiapuntutzat hartuz, alegia. Ikasleen eskura baliabide mordoska jartzen dira eta helburua da, hauek arazo edo egoera bati aurre egiteko, tresna horiek erabiltzen jakitea. Azken batean, aprendizai esanguratsua lortuko badugu, ezinbestekoa da ikasleei bizitzaren egoera jakin batzuetan baliabide jakin batzuekin aurre egiten erakustea. Gauzak horrela, irakasleak, hainbat web 2.0 baliabide bitarteko, lanketaren jarraibideak eta esteka interesgarri eta baliagarriak ikaslearen esku ipintzen ditu.
- Irakasleak dira, irakaslearen laguntzarekin eta honen gidaritzapean, ikasteko materialak sortu eta gainerako ikasleen aurrean irakasle papera hartzen dutenak, euren lanaren nondik norakoa eta emaitzak azalduz.
- Irakasleaz gain, ikasleek ere proiektu gehien balorazioan esku hartzen dute.
- Sortutako oro -apunteak, multimedia aurkezpen eta ariketak, informatikako aplikazioen itzulpenak, tutorialak, eta abar- denon eskura ipintzen dugu.

25   0 0 **1/12**

Zein dago zerrenda honetatik erabat zuzen?

nork-nahi, norekin-nahi, nola-nahi

nire-nahi, zenbanahi, nortzuk nahi

nonahi, nondik-nahitik, nolana

zenbatnahi, nora-nahi, nork nahi

Web 2.0 euskararen zabalkuntzarako

Beti esaten diet ikasleei haiek eskolatuta egotearen arrazoia ez dela gurasoen nahia bakarrik, gizarteak ere baduela zeresana erabaki horretan. Horrekin adierazi nahi diedana da gizartearekin zorretan gaudela, eta zor hori modu ezberdinez ordain dezakegula. Gure kasuan, gure harri koskorra guk ekoiztutako oro besteen eskura ipintzean egon daiteke. Honela, urtez urte sortzen joan garen material guztia (testuak, jarduerak, itzulpenak...) Creative Commons Aitortu-Partekatu lizentziarekin argitaratu izan dugu. Erabiltzaileak aske dira gure lanak kopiatu, banatu, jendaurrean hedatu eta lan eratorriak egiteko, baldin eta egilea(k) nor izan d(ir)en aitortzen bada eta baimen berarekin partekatzen badira eratorritako lanak.

Amets bat izan nun amets bat
zure besotan maitasuna eskeiniz.
Argitasunarekin ikasi nun amets egiten
 zu maitatzen milaka hitz goxoren artian
Baina fabriketako zapuzten zun bitartean lurrak urak zizun.
Baina fabrikako zikin eta zapuzten zun bitartean lurrak-urak zizun
 egin nun amets betirako
zure ametsa izan nahi bainun lur-ur hezean
Amets bat izan nun amets bat

Esan bezala, gure ekimena behar bat asetzeko helburuz jaio zen. Aitortu beharrean nago, hastapenetan, ekimen honek hainbesteko oihartzuna izango zuela esan izan baligute, ez genuela sinetsiko. Azken bost urteotan, Web 2.0 delakoak eskaintzen dizkigun aukera amaigabeei esker, sortutako materialak euskaltegi, ikastetxe eta etxe askotan erabili izan dira euskara ikasi eta hobetzeko. Web 2.0 tresnak lagun izan ditugu euskararen presentzia sarean hedatzeko. Zalantzarik gabe, guretzat oso pozgarria da etxeakoak zein kanpokoak (Euskal Herritik at ere asko dira guregana hurbiltzen direnak) gure lana aintzat hartzea.

Urte hauetan zehar sarea hedatzen joan da eta atsegin handiz ikusi dugu ez direla gutxi izan gure bidea hartu dutenak. Hamaika euskaltegi eta ikastetxe hasiak dira euren ekoizpenak partekatzen, ohartuta sareak aukera ugari bezain errazak eskaintzen dituela horretarako.

Sinetsita nago, bestalde, ekimen txikiak direla sarri gauza ez hain txikiak lortzeko giltza. Topatu, partekatu eta zabaldu. Sarean edo aurrez aurre, baina topatu, partekatu eta zabaldu. Hor dago, nire ustez, benetako indarra; horrek eraman dezake euskara sareko

hizkuntza ikusezinen zerrendatik at eta horrek ireki diezazkioke euskarari mundu zabalaren ateak. Eta erronkak ipintzen hasita, eraman al gaitzake horrek .eus domeinura eta Google ahalguztidunak gure hizkuntza onartzera?